
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

ZSOLTÁR 119 - .

Zsoltár 119, 9-16

2014. 09.14.

IGEHIRETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: Márk evangéliuma 10. rész 17. versétől.

Imádkozunk: Mennyei Atyánk az Úr Jézus Krisztus által, hódoló és magasztaló szívvel jövünk Hozzád ezen a szent vasárnapon megköszönve mindazt a jót, amellyel életünket elárasztottad, hűségedet, ahogy bennünket hordoztál, csodálatos vezetésedet, ahogyan bajból, nyomorúságból, elesettségéből, küzdelmekből kivezettél bennünket. Köszönjük gyógyító áldásaidat, megsegítő irgalmadat. Kérünk Mennyei Atyánk a mai napon is ragyogtasd ránk Igéd világosságát. Bár úgy érezzük, kész a szívünk és a lelkünk, mégis előtted megállva tudjuk, mennyi bűn, véték és nyomorúság választ el bennünket Tőtőled. Ezért kérjük bocsánatodat, feloldozó irgalmadat, új életre vezető kegyelmedet, hogy valóban szívünk teljességéből, lelkünket teljesen megnyitva, Rád figyelve, Téged várva kaphassuk meg áldásodat. Küldd el ezért Szentlelkedet, töltsd be szívünket, áldd meg közösségünket, egész istentiszteletünket. Krisztusért, a mi Urunkért kérünk, hallgass meg bennünket. Ámen

Textus: 119. zsoltár 9-16. vers.

Mi módon őrizheti meg tisztán az ifjú az ő útát, ha nem a te beszédednek megtartása által?

Teljes szívből kerestelek téged: ne engedj eltévedeznem a te parancsolataidtól!

Szívembe rejtettem a te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened.

Áldott vagy te, Uram! Taníts meg engem a te rendeléseidre.

Ajkaimmal hirdetem a te szádnak minden ítéletét.

Inkább gyönyörködöm a te bizonyosságaidnak útjában, mint minden gazdagságban.

A te határozataidról gondolkodom, és a te ösvényeidre nézek.

Gyönyörködöm a te rendeléseidben; a te beszédedről nem feledkezem el.

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Folytatjuk a szerelmes verset. Mint múltkor elmondtam, ha igazán szeretünk valakit és ki akarjuk nyilvánítani szeretetünket, s van némi költői hajlamunk, akkor hosszúra tud szaladni a szavunk. Láttam sokszor szerelmes fiatalokat kollégista koromban, a túloldalon volt a leányinternátus, s csak merengtünk át az ablakon. De volt olyan szerelmes diáktársunk, aki egy hét alatt Ady Endre, Kosztolányi Dezső és Petőfi Sándor összes szerelmes versét oda-vissza elolvasta, mert, aki szeret és el akarja azt mondani, az nem fogy ki a szóból. Itt még el kell mondanom (és ez a zsoltár bevezető szakaszához tartozik), hogy aki szerelmes, az a boldog ember. Még akkor is boldog, ha amúgy szerencsétlen (ámbrár ezt most bízzuk a drámaírókra, mert ahhoz egy Shakespeare kellene, hogy bemutassa nekünk, milyen az, amikor valaki nagyon szeret, és amiatt boldog és mellesleg szerencsétlen, s mégis nagyon boldog). De szerelem okán beszél a zsoltár arról, hogy kik a boldogok. Úgy énekel, hogy egyszerre hálálkodik, aztán kér, aztán esd, aztán rebeg, aztán fogadalmat és elkötelezést tesz, - igen, egy ilyen érületvilágban ezekre van szükség. Úgy beszél, mint aki nem tud Istentől kívül más forrást a boldogsághoz. Isten az útja és ezért Isten nem áll az útjában, csak Isten által juthat el Istenhez, és ha ezen az úton megy: boldog.

Ma, a második szakaszban voltaképpen a múltkor felolvasott az első szakasz nyolc versének a megfordítását olvastuk. Ezért aztán némelyek szerint az első részt nem is kellene magához a költeményhez hozzá számítani, hanem általános bevezetőként, előre bocsátott gondolatként kellene venni. Én nem akarok ennek kapcsán vitába bonyolódni a bölcs és tudós Biblia-magyarázókkal, csupán azt jelzem, hogy mégsem egyszerű bevezetésről van szó, hanem egy nagyon szoros összefüggést látunk itt. Az első rész így ért véget a nyolcadik versben: ne hagyj el engem! Fölkiált a zsoltáros, miután fölismerte, hogy Istenben van a boldogsága, csak Istenben van boldogság, csak Őt kell keresni, csak az Ő útján kell járni, Ő az egyetlen út. Fölkiált Istenhez: ne hagyj el engemet. Mély, megrendítő, megindító és örökös kérés ez.

Aztán a kérés után, a második szakaszban elején (9. vers) mindjárt kérdés következik. Mert kérdeznünk is tudni kell, s bizony jól kell kérdezni. S azt kérdezi: mi módon őrizheti meg tisztán az ifjú az ő útját, hogy sem szívében, sem életében ne legyen semmi, amivel Istent megbánthatja. Úgye, mégiscsak valami szerelemről van itt szó, mert ha szeretünk valakit, mindent elkövetünk, hogy ne bántsuk meg. Odafigyelünk, érdeklődünk, megpróbáljuk kilesni, mi a kedvére való. És az életünket is úgy igazítjuk, hogy a kedvére való legyen. Emlékszem egy osztálytársunkra, aki csapnivalóan tanult, folyton ki akarták rúgni az iskolából, mindig külön szülői könyörgés, letérdepelés kellett, nehogy lecsapják. Egyes-kettesekkel bukdácsolt, pótvizsgázott. S bizony, Debrecenben, a Református Gimnázium-

ban nem nagyon túrték a hanyag diákokat, elég hamar elcsaptak onnan a lustákat. Harminchatan kezdtük, huszonegyen fejeztük be, nagy volt a kihullás. Harmadikos korában aztán ez a fiú szerelmes lett, és mikor rájött arra, hogy szóba sem áll vele a lány, ha ő másnap matematikából egyest kap, megtáltosodott, és ő, aki előtte pótvizsgázott matematikából, most országos matematikai rejtvényfejtő versenyen bekerült az első kilencvenbe. Mire képes a szerelem! Vagy inkább a másik, aki ilyen hatással van arra, aki szereti őt?! Mit cselekedjen az ifjú – kérdezi a zsolttáros –, milyen módon őrizheti meg útját, ha nem a Te beszédednek megtartása által? Világos és egyértelmű a kérdés és a válasz is.

S miután az Isten iránti szeretetünk mindig a szív beszéde, a következő szakaszokban a szív beszédét fogjuk hallani. Azt mondja a 11. versben, felelve a kérdésre: szívembe rejtettem a Te beszédedet. Tehát valóban a szív beszédét fogjuk hallani. Eddig, figyeljük meg, általános kijelentéseket hallottunk: boldog az az ember, boldogok azok az emberek., és sorolja: nem cselekszenek hamisságot, így tesznek, úgy tesznek, amúgy tesznek, - mindez eddig általános megállapítás. Most azonban személyesre fordul a szó. Az előző strófánál is elmondtam: boldogok azok, akik keresik az Istent. Most azt mondja, hogy: én kereslek Téged. Szívből kerestelek Téged – mondja a 10. versben, majd: szívembe rejtettem a Te beszédedet (11. vers). S mindjárt mond hét dolgot (hét a szent szám), hogy mi történik akkor, amikor valaki az Isten beszédét, kinyilatkoztatását, hozzánk szóló szent üzenetét a szívébe rejti.

Először is azt mondja: *hirdetem ítéleteidet*. Amikor Isten kinyilatkoztatása, üdvakarata, életigéje a szívünkbe kerül, nyomban megnyílik a szánk és hirdetőivé leszünk Isten ítéleteinek. Itt az ítéleten nem a bíró ítéletét kell érteni (azt másképp fejezi ki a Biblia). Isten ítélete itt: tiszta és világos megkülönböztetés jó és rossz között, igazság és hamisság között. S máris idézhetjük a másik zsolttárt, amit aztán Pál apostol is idéz: szerettem az igazságot, gyűlöltem a hamisságot (Zsolt 45,8; Zsid 1,9). Hirdetem az Isten ítéleteit, mert odapártoltam az Istenhez, és Istennél nem fér meg igazság és hamisság, világosság és sötétség, ahogy tegnap olvastuk János apostol levelében is, Isten világosság és nincs Őbenne semmi sötétség (1János 1,5). Odapártolunk és megszólalunk és szívből szólunk, mert Jézus azt mondja, hogy a szív teljességéből szól a száj (Máté 12,34), és úgyis mindig csak azt fogjuk mondani, ami szívünkben van. Isten világos megkülönböztetését, ítéletét hirdetjük.

Majd azt mondja, hogy: *gyönyörködöm*. Gyönyörködöm a Te bizonyosságban. Ez a fajta gyönyörködés az ujjongó, megindult, ámuló, tapsoló gyönyörködés, amikor összecsapja az ember a kezét lenyűgözöttségében. Gyönyörködöm – mondja a zsolttáros – az Isten bizonyosságaiban. Ha ugyanis föltesszük az Ige szemüvegét (ahogy Kálvin mondja), megszűnik homályos látásunk, s egyszerre csak csodálatos, kristálytisza világossággal kezdjük látni, milyen fantasztikus bizonyosságokat helyezett el Isten ebbe

a világba. Utaltam már a múlt alkalommal is arra, hogy a régieknek volt erre egy nagyszerű hasonlatuk. Amikor a reneszánsz korában újra indult a színház intézménye, nagy élmény lett mindenki számára a látvány, és ebből vették a hasonlatot (Erasmus, Luther és Kálvi is), hogy Isten az Ó világszínházában a legjobb páholyt tartja föl az ember számára, ugyanis a világegyetem – mondja Kálvi – teátrum. Nos, Isten a legjobb páholyba ültet bennünket. Mindent látunk és mindent a legjobban látunk, Isten bizonyosságait látjuk, bölcsességét, szeretetét, végtelen hatalmát, örök irgalmat, lényéből fakadó, áradó jóságát, s azt, hogy az Isten nem tud, és nem akar mást, mint adni és áldani bennünket. S most azt mondja a zsoltáros, hogy ha szívembe zártam az Igét: másképpen szólva, föltettem a szemüveget az én vaksi homályos szememre. (Vagy modern moziképet idézve: föltettem azt a kis papírcsíkot, amely révén három dimenzióban lehet látni filmet. Ha ezt tesszük, szinte meghökölünk, mert szinte fizikailag érezzük, ahogy ránk hajolnak a lombok, vagy odalép hozzánk a filmvászonról valaki.) Ilyesmit él át a zsoltáros, és mi is, amikor az Igén keresztül nézzük a világot. A világ Isten fantasztikus bizonyosságaival van tele. Gyönyörködöm, mondja, ujjongva gyönyörködöm: ez tényleg ilyen, tényleg ilyen szép? Ilyen szép az Isten? Tényleg ilyen jó az Isten?! Tényleg tele van a világ áldással, hogy akármerre fordulok, Isten csodálatos keze nyoma van rajta mindenben!

Aztán folytatja, és azt mondja (most két tételt hadd vonjak össze!): *határozataidról gondolkodom, ösvényeidre nézek*. Ez azt a pillanatot jelöli, amiről más zsoltárok is gyakran beszélnek. Például az első zsoltár, amikor azt mondja, hogy boldog az az ember, aki Isten igazságáról és útjáról gondolkodik éjjel és nappal. Arról meditál. A meditáció szó mostanában, nem tudom, mi okán, egy veszélyes szóvá lett a keresztyének körében. Valószínű azért, mert megjelentek az ezoterikus vallások és a különböző vallásos pszichotechnikák, és megannyi visszaélés ezekkel. Húsz évvel ezelőtt divatozott nálunk az agykontrollnak nevezett ezoterikus butító mozgalom, annak kapcsán terjedt el a szlogen: le kell menni alfába (ti. az agyhasználat alapszakaszába!). Kőbányán laktunk akkoriban, s mondtam sokszor a feleségemnek, hogy én is lemegyek alfába! Volt ugyanis egy Alfa bolt a szomszédban, oda mentem vásárolni. De féltreteve az iróniát, - az igazi, Isten szerint való elmélkedés, meditálás, tűnődés hallatlanul fontos dolog. Az Isten útjainak a szemlélése nem pusztán azt jelenti, hogy szemmel tartom az Isten ösvényét, hanem szemlélem is. Hogyan tanulunk meg Isten útján járni? – Szemléljük és figyeljük, hogy mások, akik előttünk voltak, hogyan jártak az ösvényen.

Lám, Jézus milyen nagyvonalú és olyan bölcs ebben a tekintetben! Szolgálata során ezer ütközése volt a farizeusokkal, mégis azt mondja Jézus korának eme nagy szenteskedőiről, hogy amit mondanak nektek, azt megtartsátok! Mert a farizeus is hirdette az Isten útját, felmondta a törvényt, beszélt az Isten ítéletét, és kijelentette, hogy mi az Isten útja. Az már más

dolog, hogy nem járt rajta! De mi minden jó és rossz példából egyaránt megtanulhatunk figyelni, szemmel tartani és az Isten útját szemlélni. Csofálatos és titokzatos út ez. És emiatt ezen gondolkodni, elmélkedni, töprengeni kell. Nagyon sokszor utólag látjuk meg, hogy miért kellett nekünk azon az úton menni. Sokszor pedig rángatózunk, mint az önfejű gyermek, amikor mennie kell a szülőkkel valahova, szinte kitépi magát édesanyja kezéből, mert nem akar menni, - de majd egyszer megérti, hogy arra kellett mennie. Olykor az egész életünk ilyen rúgkapálás: miért arra vezet engem az Isten? -, nem lesz az jó, nincs ott semmi, csak baj vár rám, ott nyomorúságok, pofonok jönnek, megaláztatás ront rám, töredelmeken kell átmennem. Mi valami szép, rózsaszírommal fölhintett úton szeretnénk járni, nyílegyenesen, vagy éppen lankán, de mindig lefelé, mert fölfelé el szoktunk fáradni. Aztán utólag – erre utal a szó elmélkedem - , utólag értjük meg Isten útját, ámbár sosem titkolja célját. Ahogy Ezékiás király mondja, akit Jeremiás próféta megintett, hogy készüljön, mert meg fog halni, majd mégis kegyelmet és életet kap: javamra vált a nagy keserűség. Nézem az Isten útját és gondolkodom rajta: ez miért ilyen út? -, ennek miért kellett ilyennek lenni? Sokszor leginkább azt érezzük, hogy nincs is velünk az Isten, otthagyt bennünket, föltett bennünket az útra: aztán menjél. De ezt csak Madách Istene mondja, a Biblia istene nem. Madách Istene mondta Ádámnak: lásd, mit érsz magadban! -, menjél, menjél végig a történelmen. S ki van ott végig szegény Ádámmal és Évával? A hamis sűgő, Lucifer, aki még a világtörténelem rendes szövegekönyvét sem tudja rendesen odasűgni nekik, csak bajba, jajba viszi őket. Isten azonban velünk van, ha az Ő útján járunk, ha számunkra Ő az út. Ezért írd szívedbe beszédét!

És aztán azt mondja a következő versben: *gyönyörködöm a Te rendeléseidben*. De ez most nem ugyanaz a gyönyörködés, amit az imént hallottunk, az előbb azt mondta, hogy gyönyörködöm az Isten valóságában, ujjongok az Istennek, ahogy az Isten megmutatja magát, itt viszont egészen konkrétan az Isten rendeléseiben gyönyörködik. Különös szó ez. Önfeledtséget jelent, amit minden szülő – de még inkább nagyszülő – átél, amikor a kicsi gyermek először felül, vagy kezébe adunk valamit és bíbelődik vele. Játsszik. Játsszik, és közben tanulja a világot. Ugyanazt a szót használja Ézsaiás próféta is, amikor messiási jövendölést tesz, és azt mondja, hogy az üdvvivő olyan lesz, hogy: gyönyörködik a csecsszopó a viperák lyukánál, és a csecstől elválasztott a baziliskus lyuka felett terjengeti kezét (Ézs 11.8) - nem kell félnie. Tapogathatja a világot, gyönyörködik a világban, megfogja, tapogatja, magához vonja, elsajátítja, az neki gyönyörűség. Élvezi. Azt mondja a zsoltáros: élvezem az Isten rendeléseit, mert ezek jó rendelések. Élvezem az Isten döntéseit.

És végül azt mondja a zsoltáros szívből fakadó kéréssel: *beszédéről nem feledkezem meg*. Emlékszünk, a múlt alkalommal kéréssel fordult Istenéhez, ezt hallottuk a nyolcadik versben: soha ne hagyj el engem. Most azt

mondja: beszédedről el nem feledkezem. Fogadalmat tesz, ígéretet tesz. A kérésre elkötelezéssel válaszol.

De, van itt bökkenő, s ezért kérek majd mindenkit, hogy a 17. verstől a következő szakaszt jövő vasárnapra mindenki olvassa el, nézze meg, gondolkodjon rajta, meditáljon rajta, figyelje az Isten útjait, - mert van itt egy bökkenő. A lekióban a gazdag ifjú történetét olvastam. Ez a fiatalember bizton énekelte ezt a zsoltárt, nyilván gyermekségétől fejből tudta. Most odalép Jézushoz: jó Mester, mit cselekedjem, hogy elnyerjem az üdvösséget? Akkor azt mondja Jézus: tudod a parancsokat (melyekről a zsoltár is beszél). Számba is veszik a parancsolatokat, és ekkor azt mondja az ifjú: én ezeket kora gyermekségemtől megtartottam. Jézus ránéz – mondja a szűkszavú Márk evangélista – és megkedveli. Ez igen! Kora gyermekségétől, mindig, éjjel és nappal... Ám Jézus a megkedvelésen túl a kérdést összekapcsolja egy diagnózissal és azt mondja: egy fogyatkozásod van. Menj, add el minden vagyonodat, jer és kövess engem. Nem azt mondja Jézus a gazdag ifjúnak, hogy ne füllentgess itt nekem, hogy mindent megtartottal, mert sok parancsolata van az Istennek, s ha egyet elrontottál, semmit nem tartottál meg. Ne áltassál itt engem, csak kiöltöztél a randevúra csodaszépre, megfésülted magad, fölvetted a legjobb cipődet, ami nem is a tiéd, hanem a barátiadtól kérted el a találkára, mutatod itt magad szépnek. Dehogyan. Jézus ránéz, megkedveli, s mégis jelzi: van egy fogyatkozása. Nos, azért kell a szívünkbe venni a zsoltárt, és zsoltárral együtt a szívünkben elrejtteni Isten rendeléseit, mert óriási különbség van aközött, hogy valamit a szívünkre veszünk, meg aközött, hogy a szívünkbe bevesszük és elrejtjük. Nemrégiben láttam egy filmet, szerepelt egy szent asszony, egy apáca, aki odaadó életet él, segíti a szegényeket, menhelyet tart fenn, ingyen konyhát működtet, jár a gazdagokhoz, kunyerálja tőlük az elesettek számára a pénzt. Aztán jön az életébe egy nagy drámai fordulat, megrendül, kivetkőzik az apáca ruhából és azt mondja ismerőseinek: most jöttem rá, hogy nekem eddig azért volt szükségem Istenre, hogy ne kelljen soha önmagammal szembenézni. De nekünk, testvérek, nem ezért van szükségünk Istenre, hanem azért hogy belelássunk igazán önmagunkba, ahogy Kálvin mondja: Isten-ismeret nélkül nincsen önismeret, és ez a sorrend megfordíthatatlan. Szívembe írom a Te beszédedet... Nem a szívemre veszem, mert amit a szívünkre veszünk, azt vagy ledobjuk, mert nem bírjuk el. Isten nem azért nyilatkoztatja ki igazságát, szentségét, tökéletes akaratát, életútját, hogy a szívünkre vegyük, hanem hogy a szívünkben elrejtjük. A múlt alkalommal azt mondtam, aki az Isten útján jár, akinek Isten az útja, annak Isten sose kerül az útjába, az sose fogja úgy érezni, hogy útjába állt az Isten, - hiszen maga Isten az útja. Aki pedig Istennek a beszédét a szívében elrejtí, és aztán – mert a szív teljességéből szól a száj – hirdeti, gyönyörködik benne, gondolkodik rajta, nézi, élvezi, nem felejtí el, az nem a szívére veszi Isten beszédét, hanem boldogan tudni fogja, hogy aki Isten-

nél van, aki Istenben van, az a boldog ember. Gyönyörködöm rendeléseiben, beszédeidről soha nem feledkezem meg. Legyen így. Ámen

Imádkozzunk!

Köszönjük Mennyei Atyánk, hogy nem vonod meg tőlünk a szót, pedig oly gyakran eltérünk örökkévaló és szentséges utadtól, oly gyakran fakad ki a szívünkben gonosz, igazságtalan, nem dicsőségedet hirdető, hanem egyes egyedül csak önmagunkra tekintő beszéd. De köszönjük, hogy azt akarod, hogy szívünkbe reptsük örök beszédedet, és általa átformálva, új életben, boldog hitben gyönyörködünk utjaidban, hirdessük ítéletedet, szemléljük igazságodat, teljünk meg és töltekezzünk el áldó jelenléteddel. Add Urunk, hogy Szentlelked által a Te Igéd ott lakozzon szívünkben, hadd reptsük el oda, mint életünk legfőbb kincsét, mert ahol a mi kincsünk, ott a szívünk. Kérünk Mennyei Atyánk ezért a megtartó, megvilágosító kegyelemért.

Könyörgünk Mennyei Atyánk beteg testvéreinkért, életük megújításáért. Könyörgünk a megfáradtakért, hogy benned megelevenedhessenek, új erőre és kedvre kaphassanak. Könyörgünk a tétovázókért, az elbizonytalanodottakért, azokért, akiknek meghomályosodott a látása s nem látják fenséges és dicsőséges dolgaidat ebben a világban, magukkal, másokkal és Veled is vitatkoznak. Hajolj le hozzájuk, írd szívükbe örökkévaló szeretetedet.

Könyörgünk azokért, akik a halál árnyéka völgyében járnak, a feltámadott Krisztus erejével vigasztald testvéreinket, akik a ránk következő napokban fognak majd szeretteik koporsója mellett megállni. Könyörgünk Urunk a háborúságokban szenvedő népekért, oly közel és oly távol tőlünk és szüntesd a fegyverek zaját, adj békességet a mi időnkben a földön. Add meg nekünk Urunk szívünk, teljességében szent irgalmadból, kegyelmedből beszédednek, hatalmadnak, igazságodnak minden erejét, hadd teremjük meg annak gyümölcsét nagy neved dicsőségére. Ámen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU